

kontra

28/01/10

VÁCLAV KLAUS MÁ PRAVDU, ANEB MRÁZ PŘICHÁZÍ Z KODANĚ

Známý klima skeptik Václav Klaus tvrdí, že člověk nezpůsobuje globální oteplování, a že snahy spojené s přizpůsobením se klimatickým změnám mohou vést k omezování lidské svobody. A svým způsobem má pravdu. Člověk skutečně nezpůsobuje globální oteplování! Tvrdit to, je zvláště cynické vůči zhruba osmdesáti procentům obyvatel planety země, kteří se podílejí na spotřebě jen dvaceti procenty. Je hodně cynické obviňovat z globálního oteplování hladem umírající africké dítě s nafouklým břichem že ono - jako člověk - způsobuje klimatické změny, ale je stejně tak cynické obviňovat z něj čínského dělníka, který šestnáct hodin denně dře v děsivých podmínkách, a často i spí vedle stroje. Abstraktní kategorie jakou je člověk, je dobrá tak pro filozofická rozjímání, ale v momentě kdy hovoříme o odpovědnosti, o odpovědnosti za neúměrnou zátěž životního prostředí, na němž závisíme, musíme mluvit o konkrétních lidech, společnostech, sociálních třídách a především sociálních vztazích. Je to kapitalismus, který skrze vykořisťování lidí a přírodních zdrojů, žene společnost směrem k růstu Růstu. Je to systém, z kterého někteří profitují více, někteří méně, jiní jsou upláceni, aby ho strpěli a jiní na něm zase zcela tráťí...často i svůj život. Nicméně i ti, kteří z růstu Růstu profitují, si uvědomují, že klimatická změna může postihnout i je. Problém je, že otěže debaty o tom, jak se s ní vyrovnat, pevně třímají ve svých rukou ti, kdo nesou největší díl odpovědnosti, mocní politici, byznys-

meni, ti kteří vidí v možnosti klimatické změny další šance jak z adaptací na klimatické změny profitovat, jak udělat kapitalismus zeleným, jak udělat změny, které jsou nejspíše třeba, aniž by ztratili svoje mocenské a ekonomické postavení. Jak udělat „změny“, bez změny systému. Jak na klimatických změnách zase vydělávat. A právě v Kodani všem ukázali, že na tomto stavu se nic nemění a svůj zelený kapitalismus si rozvracet nedají. Jakákoli radikální kritika z ulic byla potlačena, zavřené hranice pro ty, kteří zpochybňují pravidla hry (doslova pro anarchisty), preventivní zatýkání demonstrantů jen na základě „agresivního oblečení a vzhledu obecně“, zavírání preventivně zatčených až na čtrnáct dní bez obvinění, noční razie v bytech hlavních aktivistů a kulturních centrech, zatýkání a bezdůvodné věznění mluvčích, zabavování majetku, odposlouchávání rozhovorů, sledování. Policie zatýkající ve vestách „press“, spoutaní aktivisté sedící několik hodin na ulici v mrazech a uvěznění bez udání důvodů... Taková byla realita při protestech v Kodani s ústředním mottem „Klimatická změna není environmentální, ale sociální problém. Změňme systém!“. Ano, Václav Klaus má svým způsobem pravdu, pod záminkou klimatických změn nám hrozí omezování svobody... ale ne svobody elit podnikat a profitovat, ale především svobody veřejně demonstrovat své názory a usilovat o změnu systému, který vykořisťuje lidi a přírodu.

Adam Kolomazník

TOHLE NENÍ ŽÁDNÁ BLBÁ STUDENTSKÁ PARTY

Obsazená hlavní aula univerzity. Studenti, kteří vstoupí na jeviště při Mussetově hře, aby seznámili diváky se svými požadavky. Studentští mluvčí, kteří přijdou na jednání s ministrem školství s nasazenými klaunskými nosy, aby dali jasně najevo, co od diskuse očekávají. Rakousko na podzim ožilo studentským protestem.

Slovem roku se v Rakousku stalo *audimax*. A co to znamená? Hlavní aulu na univerzitě. Audimax té vídeňské univerzity obsadili 22. října na několik měsíců studenti. Některé z jejich důvodů protestu by nám snadno mohly znít povědomé: v Rakousku se kupříkladu chystají (znovu)zavést školné. Namísto vzdělanosti klade systém důraz na praktickou použitelnost, což omezuje svobodu bádání a posiluje vliv státních byrokratů a firem na vzdělávání. Tento důraz se přitom nepřekládá do uplatitelnosti absolventů, kteří pracují mimo obor nebo zůstávají bez práce.

Protest získal odezvu a vtáhnul do politiky spoustu dosud neangažovaných studentů, kteří dali hnutí sílu. Hnutí mělo bojovnou rétoriku („*Univerzity hoří*“, „*Rozhodli jsme se povstat*“) a přitom nezůstalo omezené na menšinu aktivistů, naopak, podařilo se, aby bylo věcí řady zapojených lidí. Přitom překonalo negativní nálady vůči studentům z jiných zemí EU, které se mezi rakouskými studenty rovněž objevují (asi podobně jako někteří čeští studenti nadávají na Slováky) a naopak mělo solidární požadavky – např. zrušení školného pro zahraniční studenty. Tvořivá hesla jako „*bohatí rodiče pro každého*“ vyměnily xenofobii vůči spolužákům za zacílení reálného problému.

Hnutí se ale podařilo nejen vtáhnout řadu studentů, ale rovněž navázat spolupráci s odbory. Jestliže ze začátku se omezila na vcelku nijaké deklarace solidarity, postupem času se podařilo rozjet praktické kontakty – studenti podpořili akce kováků, odboráři zase začali zásobovat studenty jídlem.

A především rakouští studenti inspirovali protesty na univerzitách i jinde po Evropě. Okupovat se začalo i na univerzitách v Německu a jinde, v době kulminace protestní vlny se mluvilo až o 80 obsazených univerzitách. Je to naprosto logické, zdroj toho, proti čemu studenti protestují, je celoevropský. Tzv. bolognský proces neznamená jen rozdělení studia na bakalářské a magisterské, ale také důraz na konkurenceschopnost, vazbu na ekonomiku a v bakalářských kurzech rovněž tlak na masové studium a pásovou výrobu otitulovaných lidí podle potřeb firem. Studenti velmi dobře vědí, proti čemu protestovat. Napsat ovšem, že se k protestům připojila celá Evropa, brání pasivita v některých zemích. Například v Česku se objevilo pouze několik letáček a obvyklé hořekování krajní levice, že Rakousko by mělo být pro studenty inspirací, ale není... Když aktivisté ve Vídni vyhlásili na 17. listopad, tedy logicky na mezinárodní den studentstva, „*první globální den akcí ohledně vzdělávání*“, proběhly demonstrace na řadě míst – v Německu, Itálii, Francii... Celkový počet protestujících se odhaduje na 300 000. Do Česka ovšem tato akce nedolehla. V Praze se místo toho „bojovalo za svobodu“ a připomínal již dvacet let neexistující „komunismus“.

ANKETA

Je pravděpodobné, že s nově zvolenou vládou v květnu či v červnu bude ministr školství pokračovat v Liškových neoliberálních reformách vysokého školství. Boloňský proces definitivně doputuje i do Česka a ohrozí autonomii univerzit. Profesori a studenti by měli začít protestovat. Dosavadní formy protestu (diskuze a petice) selhávají a je třeba přemýšlet o jiných - více radikálnějších. Zkušenost rakouských, německých i jiných univerzit jednu takovou nabízí - obsazení hlavních aul fakult studenty. Anketní otázka studentům i učitelům tedy zní: měli by čeští studenti obsadit univerzity?

Jan Keller, profesor sociologie na Ostravské univerzitě v Ostravě

Nejedná se o Liškovu neoliberální reformu. Ondřej Liška byl ve své funkci ministra školství loutkou, která možná ani nevěděla, co skupina „expertů“ pod vedením Petra Matějí provádí. Od ledna 2009 mají tito lidé z evropských fondů tříletý grant v hodnotě zhruba 91 milionů Kč na prosazování neoliberálních reforem v duchu Bílé knihy. Jsem opravdu zvědav, jak budou tyto prostředky využívat v případě, že nový parlament a vláda reformy tímto směrem nepovolí. Také by mne zajímalo, zda prostředky již vyčerpané budou vráceny. Ohledně aktivit našich studentů jsem velice skeptický. Naši studenti jsou ve výrazně jiné situaci než němečtí a rakouští. Protože máme nízký podíl vysokoškoláků v populaci a k tomu početné ročníky vysokoškoláků před penzí, této generaci studentů se studium ekonomicky ještě docela vyplatí. Nehrozí jim neplnohodnotné formy práce a nezaměstnanost jako v zemích, kde vysokoškoláků je už téměř třetina z ekonomicky aktivních. Navíc ti, kteří právě studují na fakultách, vědí, že i kdyby bylo zavedeno školné, jich se už nedotkne. Nejsou natolik solidární, aby obsazovali fakulty kvůli těm, kteří jsou zatím ještě na gymplech a základních školách. Upřímně řečeno, nemám jim to za zlé. Obávám se, že pokud by byli ve stejné situaci jako čeští studenti také ti v Rakousku a Německu, také by nedemonstrovali. Zodpovědnost za to, co tu bude za pět či deset let, se dnes zrovna nenosí.

Lenka K., studentka na Katedře dějin umění, FF UK

Ano, měli, ale k tomu povede ještě dlouhá cesta. Studenti i profesori jsou v tuto chvíli příliš atomizovaní na to, aby byli schopní takové akce. Největší potenciál k protestování má filozofická fakulta, protože ta bude reformami postižena velmi tvrdě - jakožto „málo produktivní“. Studenti ekonomického nebo technického zaměření si zachovávají povětšinou optimismus a víru v nezbytnost reforem, přibližně takových, jaké navrhovala Bílá kniha. Velkou věcí by byl jenom vznik funkční studentské platformy, napříč obory a dostatečně akceschopné. Nespokojení studenti se cítí sami a neví, co dělat. Reformy se také prozatím zdají být daleko, takže mnozí se spokojí s „brbláním u piva“. Uvidíme, co přinese budoucnost, která k boloňským reformám nevyhnutelně spěje. Krizové situace plodí často neobyčejnou soudržnost a akce, v harmoničtějších časech těžko představitelné, jak jsme toho byli svědky v Rakousku a Německu. Škoda, že se kvůli zatvrzelému mlčení masmédií tento příklad k mnoha studentům vůbec nedostane.

Odповědi dalších respondentů si můžete přečíst na našich stránkách www.a-kontra.net.

DIVOKÁ STÁVKA

„Musím říct, že takhle zdrcené jsem je ještě nikdy neviděl!! :)“ napsal na adresu šéfů z nošovické automobilky Hyundai jeden ze zaměstnanců na internetovém fóru. Bylo po hodinové divoké stávce. Pracující v Česku aspoň ochutnali vítězství.

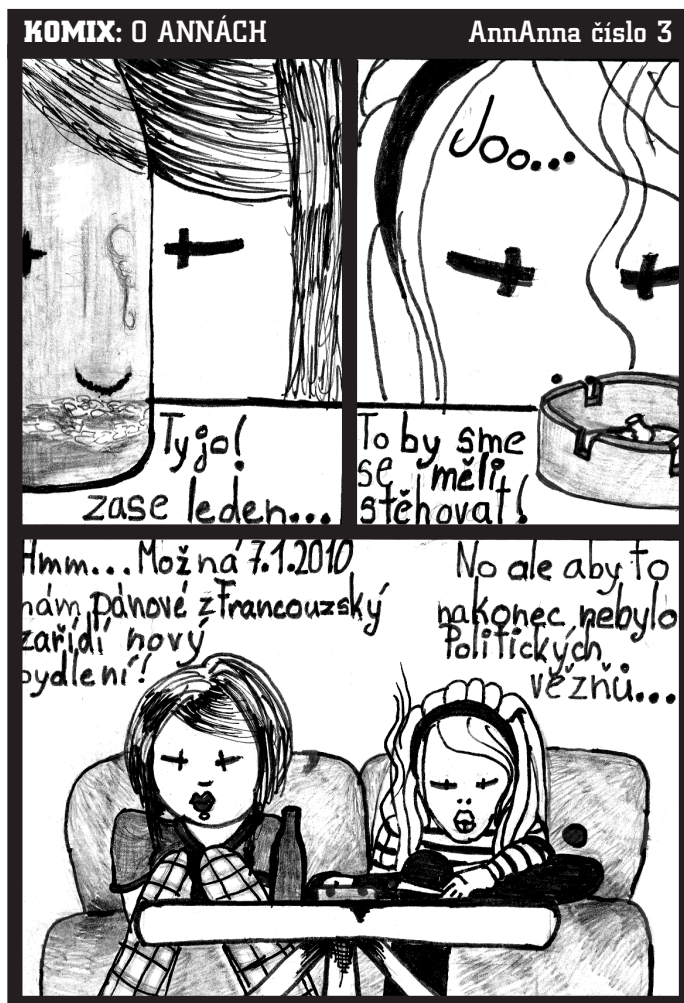
V závodě automobilky Hyundai bylo důvodů k boji víc než dost. Z přesčasu, který má být podle zákona výjimečný, se udělalo pravidlo a takřka prosté prodloužení pracovní doby. Přesčasy se přitom podle některých informací neproplácely. Část mzdy se vyplácí jako osobní ohodnocení, což se používá k vydírání zaměstnanců. Pán by stonal, nebo navštívil lékaře? Tak to moc nevydělá... „Zaměstnanci mohou odejít na záchod... pouze v době určené přestávky a musí si vybrat, zda v desetiminutové přestávce poběží na záchod nebo napít se k barelu s vodou. Nelze stihnout obojí.. V parných letních dnech se zkoušelo vytápění, lidé se nesměli napít, kdo padl, toho stáhli z pásu a zavolali sanitku,“ popisuje situaci Aleš Uhlíř.

CHUŤ BOJE

„A jde to i bez slabých odborů a cinklé zaměstnanecké rady :)“ mohl napsat po stávce jeden zaměstnanec. Informace o protestu se šířila šuškanou, takže není jasné, kdo jej přesně inicioval a zorganizoval. Jisté ovšem je, že narazil na úrodnou půdu – a že si udržel kolektivního ducha i nadále. Pracující odmítli vyslat delegáty, kteří by je reprezentovali a šéfové na ně mohli za zavřenými dveřmi kanceláře pouštět hrůzu. Stávka proběhla jinak. Podle zdroje regionálního týdeníku *Sedmíčka*: „Těsně před čtvrtou hodinou, kdy měl začít přesčas, se zastavila jedna linka a do několika minut všechny ostatní na hale. Sebrali jsme se a šli do kantýny. Vedení nám vzkázalo, že si máme vybrat zástupce, který půjde vyjednávat. To jsme odmítli. Chtěli jsme, aby šéfové přišli k nám a mluvili otevřeně přede všemi.“ Dílčí výsledky stávka měla okamžitě, šéfové přistoupili na ústupky. Především se ale lidé začali ponižování bránit, dali najevo, že nepotřebují, aby někdo stál za nimi, dokonce včetně odborů, že se dokážou domluvit a dostat manažery alespoň na čas do pozice slabší strany. Je možné, že divoká stávka bude dál inspirovat – 7. ledna došlo k další několika-hodinové ve firmě Grammer v Mostě, na protest proti sníženým platům. Jistě, na stávku nemá smysl dívat se jen nadšenými očima. Odpor na sebe vzal i xenofobní podoby. „My to těm šikmookým kurvám ukážeme,“ psali si někteří zaměstnanci. Zášť k šéfům nemůže ospravedlnit sklony k rasismu. Pro-

blém není střet kultur, ale konkurenční tlak, který je vlastní kapitalismu. Jestliže u lidí, kteří den co den otročí korejské firmě, je možné pochopit (ale rozhodně ne přijmout) potřebu najít pro svůj vztek konkrétní cíl a tvrdě ho pojmenovat, je především třeba vidět, že převládající jazyk podporuje rozumění konfliktům jako národním a odmítá vidět jejich sociální základ. Když se stávka v Nošovicích dostala na první stránku *Lidových novin*, nesla příznačně titulky „Česká vzpoura proti Korejcům“. Tam, kde se mluvení o třídě vykopne dveřma, nacionalismus a rasismus se mohou vrátit oknem...

Pavel Svoboda

ODVRÁCENÁ STRANA MĚSÍCE

Al-Kajda o vánocích opět zaútočila na západní civilizaci, tentokrát **výbušnými slipy**. Odvetou je nasazení „svlíkačích“, možná i **myšlenkových skenerů** a bombardování Jemenu. * Talibanský **trojitý agent** zabil v Afghánistánu sebe a sedm důležitých pracovníků **CIA**. * **Papeže** srazila na cestě k oltáři při půlnoční mši zemi **žena**. * **Katolická bašta** Mexico City se stala prvním městem Latinské Ameriky, kde byly legalizovány **sňatky osob stejného pohlaví**. * Na pražském orloji kroužili porouchaní **apoštolové** stále dokola * V reakci na tradiční **vánočního vraždění kaprů** proběhlo na Tylově náměstí v Praze 2 genocida panenek. „Sekání děti sekerou za zvuku speedcoru a hláška: No co, je to brigáda jako každá jiná, byly takovým příjemným odpočinkovým zážitkem v napjaté předvánoční atmosféře,“ okomentoval akci jeden z fanoušků. * „**Neviditelnou ruku trhu** jsme neviděli proto, že žádná neexistuje,“ napsal přední ekonom Joseph Stiglitz pro list China Daily. * Německý stát podruhé v dějinách zakázal **anarcho-syndikalistické odbory** FAU, poprvé to bylo 1933. * Pandemie **prasečí chřipky** byl marketingový tah farmaceutických firem. * **Zemětřesení na Haiti** způsobilo humanitární katastrofu a znovu připomnělo tragický stav této části světa. * Nejmocnější lidé si v Davosu naplánovali stvoření vlastní **VIP sociální sítě** na internetu. * V odvěť za hackerský útok vyhlásil Google **zrušením cenzury** pro Čínu. Čínský **vyhledávač Baidu** pro změnu hackla Íránská kyberarmáda. * **Izrael vyhostil** z Předjordánska českou propalestinskou aktivistku. * **Jaderného fyzika** zabila v Teheránu bomba, Írán obvinil z vraždy Izrael a Spojené státy. * K pěti trestům smrti byl odsouzen a jednou oběšen bratranec iráckého diktátora Saddáma Husajna známý jako **Chemický Alí**. * Žádný stát nechtěl soudit **somálské piráty**, byli proto propuštěni z nizozemské válečné lodi Evertsen. * **Ruský novinář** a spisovatel Dmitrij Volček prohlásil, že ruská vláda záměrně omezuje svobodu, protože si uvědomuje, že lid je ještě horší než ona sama. „Lidé jsou ještě násilnější, netrpělivější a xenofobnější než vláda, mají v sobě ještě více nenávisti k demokracii,“ uvedl, s tím že k moci by se mohla dostat **úplná monstra**. * „Říkají vám, abyste se styděli za všechny svoje takzvané nedostatky. Tvrdím opak. Styďte se za svoje ctnosti, za svoje úspěchy se styďte, za zdraví svých děcek se propadejte hanbou. Když pochopíte moji řeč, nepřijdete sice do žádného království, ale aspoň neumřete jako cyničtí idioti,“ napsal spisovatel a pamfletista **Filip Sklenář**, který svého času přispěl i do A-kontra. Zemřel v prosinci 2009 ve věku pouhých 31 let.

Jeroným Lapka

KLUB PŘÁTEL A-KONTRA – JDE TO I JINAK!

A-kontra změnila svou tvář – v tištěné podobě se stala čtyřlístovým měsíčníkem zaměřeným spíše na akci než na teorii. A-kontra chce být alternativním médiem nikoli pouze obsahem. Důležitá je pro nás i forma – jak časopis vzniká. S novou tváří přichází i nový, solidární systém financování, který jsme odkoukali od AK Press: Klub přátel A-kontra. Jedinec, skupina, kolektiv či organizace se může stát předplatitelem (platí jen poštovné - roční předplatné 180 Kč) nebo nás může podpořit i vyšší částkou podle svého uvážení (ideálně 50-200Kč měsíčně). Je možné platit měsíčně či souhrnem za jeden rok. Detaily rádi dořešíme emailovou komunikací, kontaktujte nás na emailu redakce@a-kontra.net. Míra vaší podpory nám umožní zvyšovat náklad, případně rozšiřovat další vydavatelskou činnost. Další informace ohledně předplatného a distribuce naleznete na www.a-kontra.net/kontakty.

DIÁŘ

15. 1. – 27. 2.

Výstava berlínského grafického studia Bongout, galerie a tetovací studio Tribo (Lidická 8, Pha 5) tribo.cz, plakáty, knihy, trička též v inter.zone.cz, bongout.org

Squat Wars – promítání dokumentu, 2h.bloguje.cz
13. 2. Brno – Vegalite.cz 18. 2. Bratislava – **Obluda**.
hard-core.sk 22.2. Olomouc – Galerie U mloka p-centrum.cz 27.2. Sokolov – Red & Black Club

10. 2.

I fought the law and ???, Matrix (Koněvova 13, Pha 3) matrixklub.cz, silver-rocket.org – benefiční koncert na obžalované squatery z Albertova

11. 2.

First Earth! – promítání dokumentu, Mečislavova 8 (Pha 4) infoshop-revolver.cz

12. 2. – 14. 2

6. Anarchietage 2010, Libertäre Aktion Winterthur (Zürich) arachnia.ch

12. 2.

Benefit pro Food not Bombs – RC Ponorka (Jihlava) ponorka.net

13. 2.

No Pasaran! Kein Nazi-Aufmarsch in Dresden antifa.de, twitter.com/13februar

19.2.

Benefit pro Alternativu Litvínovska – Kavárna Cross Club (Pha 7) crossclub.cz, alerta.s.cz, prevenceos.ic.cz večer na téma svépomocné sociální práce a sociálního vyloučení

20.2.

Metro Benefit Party – Cross Club (Pha 7) crossclub.cz, metroforce.cz benefiční party na zaplacení nákladů vzniklých zabavením věcí na free party v Itálii

23. 2.

Benefit pro Food not Bombs – klub v Jelení (Pha 1) greendoors.cz/klub_v_jeleni

26. 2.

MayDay Benefit – Sanitär, Synhystemi, Assassins, Truhlářská 11 (Pha 1) milada.org/truhla

28. 2.

Turbulence 2010 – Hala C (Pha 9), kulturajinak.com kreativní odpoledne malování, tvořením, workshopy, instruktáž den před akcí samotnou.

TIRÁŽ

A-kontra – anarchistický měsíčník **redakce:** Fátima Weinerová, Jonáš Triangl, Ondřej Slačálek, Michaela Pixová, Jeroným Lapka a další nejmenovaní **inzerce:** zakázaná **tisk:** Pes a spol. **e-mail:** redakce@a-kontra.net
distribuce: všude možně - seznam míst na a-kontra.net.